แนวทางการเบิกจ่ายยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

ภก.ฉันทวัฒน์ ปฏิกรณ์

แนวทางเบิกจ่ายยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ

	สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ	กองทุนประกันสังคม	กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ	/	/	/
ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ			
ระบุเหตุผลการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ	/	X	X
โรงพยาบาลสนับสนุนค่ายา (พิจารณาเป็นกรณีไป)	/	/	/
กองทุนสนับสนุนค่ายา (พิจารณาเป็นกรณีไป)	/	/	/
โครงการเข้าถึงยาสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย	/	/	/
ผู้ป่วยชำระค่ายาเอง	/	/	/

สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ

ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติตามข้อบ่งใช้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ อย.

- การระบุเหตุผลการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติเพื่อประกอบการเบิกจ่าย
- โครงการเบิกจ่ายตรงสำหรับผู้ป่วยซึ่งจำเป็นต้องใช้ยาที่มีค่าใช้จ่ายสูง
- สำรองจ่าย และขอเบิกกับต้นสังกัด
- ผู้ป่วยแบกรับค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 2 เงื่อนไขการสั่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติของสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ[20]

ตัวอักษร	ความหมาย
A	เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยาหรือแพ้ยาที่สามารถใช้ได้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ
B	ผลการรักษาไม่บรรลุเป้าหมายแม้ว่าได้ใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติครบตามมาตรฐานการรักษาแล้ว
C	ไม่มีกลุ่มยาในบัญชียาหลักแห่งชาติให้ใช้ แต่ผู้ป่วยมีความจำเป็นในการใช้ยานี้ตามข้อบ่งใช้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วกับ อย.
D	ผู้ป่วยมีภาวะหรือโรคที่ห้ามใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติอย่างสัมบูรณ์ หรือมีข้อห้ามในการใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติร่วมกับยาอื่นที่ผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้
E	ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติมีราคาแพงกว่า (ในเชิงความคุ้มค่า)
F	ผู้ป่วยแสดงความจำนงต้องการ (เบิกไม่ได้)

ที่มา: กลุ่มงานสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ กรมบัญชีกลาง. การระบุเหตุผลการใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติเพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่าย. 2555.

ยกเว้น การใช้ยาในบัญชี จ (2) ในข้อบ่งใช้ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชียาหลักแห่งชาติ

โครงการเบิกจ่ายตรงสำหรับผู้ป่วยซึ่งจำเป็นต้องใช้ยาที่มีค่าใช้จ่ายสูง

- โรคมะเร็งและโลหิตวิทยา พ.ศ.2549
- โรครูมาติก พ.ศ.2552
- โรคสะเก็ดเงินชนิดรุนแรงปานกลางและรุนแรงมาก พ.ศ.2553

โครงการเบิกจ่ายตรงสำหรับผู้ป่วยซึ่งจำเป็นต้องใช้ยาที่มีค่าใช้จ่ายสูง

- ขั้นตอนการขออนุมัติใช้ยา
  1. สถานพยาบาลของรัฐ และแพทย์ ลงทะเบียนเข้าสู่ระบบเบิกจ่าย
  2. แพทย์ ลงทะเบียนข้อมูลผู้ป่วยเข้าสู่ระบบเบิกจ่าย
  3. แพทย์ ส่งแผนการรักษาของผู้ป่วย
  4. กรมบัญชีกลางตรวจสอบแผนการรักษา
  5. กรมบัญชีกลางอนุมัติการใช้ยา
  6. แพทย์ ส่งข้อมูลการติดตามผลการรักษาของผู้ป่วย
  7. ขออนุมัติเบิกจ่ายยาใหม่ตามกำหนดเวลา

กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ & กองทุนประกันสังคม

ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติตามข้อบ่งใช้ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ อย.

- สถานพยาบาลแบกรับค่าใช้จ่าย
- กองทุนแบกรับค่าใช้จ่าย
- ผู้ป่วยแบกรับค่าใช้จ่าย

Patient Access Program (PAP)

- โครงการเข้าถึงยาสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย จัดทำโดยบริษัทยา
- เพื่อช่วยสนับสนุนการเข้าถึงยาสำหรับผู้ป่วยที่สิทธิการรักษาไม่ครอบคลุมค่ายา
- มักดำเนินการในสถานพยาบาลขนาดใหญ่ที่มีแพทย์เฉพาะทาง
- กลุ่มยามุ่งเป้าหรือยาชีววัตถุ
  - ยารักษาโรคมะเร็ง
  - ยารักษาโรคทางภูมิคุ้มกัน
  - ยารักษาโรคหายาก

Patient Access Program (PAP)

ผู้ป่วยมีส่วนร่วมจ่ายค่ายาด้วยวิธีการต่าง ๆ

- รูปแบบส่วนร่วมจ่ายที่เหมือนกันในทุกข้อบ่งใช้
  - ผู้ป่วยร่วมจ่าย 3 กล่อง บริษัทยาสนับสนุน 1 กล่อง ในทุกข้อบ่งใช้
- รูปแบบส่วนร่วมจ่ายที่แตกต่างกันในแต่ละข้อบ่งใช้
  - ข้อบ่งใช้ 1 - ผู้ป่วยร่วมจ่าย 3 กล่อง บริษัทยาสนับสนุน 1 กล่อง
  - ข้อบ่งใช้ 2 - ผู้ป่วยร่วมจ่าย 3 กล่อง บริษัทยาสนับสนุน 9 กล่อง
- รูปแบบส่วนร่วมจ่ายที่แตกต่างตามเศรษฐสถานะของผู้ป่วย

Patient Access Program (PAP)

- ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ PAP
  1. บริษัทยาเสนอจัดตั้งโครงการ PAP กับสถานพยาบาล
  2. แพทย์ให้ข้อมูลโครงการ PAP กับผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ยา แต่สิทธิการรักษาไม่ครอบคลุม
  3. ผู้ป่วยยินยอมและลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ PAP
  4. สถานพยาบาลติดต่อบริษัทยา ประสานงานเรื่องเอกสารและการส่งยา
  5. บริษัทยาส่งยามาที่โรงพยาบาลก่อนที่ผู้ป่วยจะมารับยา
  6. แพทย์สั่งจ่ายยาให้กับผู้ป่วย

วิธีการเพิ่มการเข้าถึงยาที่มีค่าใช้จ่ายสูง

ภก.ฉันทวัฒน์ ปฏิกรณ์

วิธีการเพิ่มการเข้าถึงยามะเร็งที่มีค่าใช้จ่ายสูง

นโยบายพื้นฐานในการเบิกจ่ายยาและราคายา

ต้นแบบบัญชียาจำเป็น
ขององค์การอนามัยโลก

การประเมินเทคโนโลยี
ด้านสุขภาพ

ระบบราคาอ้างอิงของยา

กลยุทธ์การเบิกจ่ายของยามะเร็งที่มีค่าใช้จ่ายสูง

ชุดสิทธิประโยชน์
อย่างมีเงื่อนไข
(managed entry agreements)

การเบิกจ่ายยาโรคหายาก

มาตรการบังคับใช้สิทธิ
(compulsory licensing)

การสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ป่วยมะเร็ง

โครงการเข้าถึงยาสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย

มูลนิธิช่วยเหลือผู้ป่วย / กองทุนบริจาค